

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(8)
สารบัญตาราง	(15)
สารบัญภาพประกอบ	(16)
 บทที่	
1. บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	3
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	12
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
2. การทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิดสตรีนิยม วัฒนธรรมศึกษา และ หลังสมัยใหม่	15
แนวคิดสตรีนิยม	15
ทฤษฎีวิพากษ์วัฒนธรรมศึกษา	22
แนวคิดหลังสมัยใหม่	24
การต่อสู้ทางอุดมการณ์และการต่อต้าน (Hegemony and Resistance)	26
การต่อรอง (Negotiation) และการต่อต้าน/ขัดขึ้น (Resistance)	28
การเมืองเรื่องภาพตัวแทน	34
มโนทัศน์และความหมายของภาพตัวแทน	34

ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนและอัตลักษณ์	38
อัตลักษณ์และแนวคิดการเป็นผู้กระทำของปัจเจกในแนวคิดสมัยใหม่....	41
การใส่รหัสและถอดรหัส	43
แนวคิดเกี่ยวกับละครและความบันเทิงของไทย	46
การเมืองเรื่องเพศในละครโทรทัศน์.....	49
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์	51
กระบวนการประกอบสร้างความหมายของกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์	52
การเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่.....	55
แนวคิดของการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่	55
การเชื่อมโยงแนวคิดการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่เข้าสู่การศึกษาสื่อ และผู้หญิง	58
กลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะชุมชนเชิงสัญลักษณ์.....	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ส่งสาร คือ กลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์.....	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพตัวแทนผู้หญิง	68
3. วิธีวิทยาในการวิจัย	73
การทำความเข้าใจงานวิทยากับกระบวนการทัศน์ความรู้	73
การเลือกวิธีวิทยา	74
การหลอมรวมญาณวิทยาสตรีนิยมและนิรนัยเชิงการตีความสู่การวิจัยเชิงคุณภาพ แนวสตรีนิยม	80
วิธีวิทยาการวิจัย	84
คำถามนำในการวิจัย	84
การคัดเลือกกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์เพื่อทำการศึกษา.....	85
เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
จริยธรรมในการวิจัย.....	92
การนำเสนอผลการศึกษา.....	93

4. ผู้หญิงไทยท่ามกลางวาทกรรมทางสังคม	95
พัฒนาการภาพตัวแทนผู้หญิงไทยในบริบททางสังคม วัฒนธรรม ศาสนา และกฎหมาย	95
ผู้หญิงไทยก่อนยุคสมัยรัตนโกสินทร์	94
ผู้หญิงไทยยุคสมัยต้นรัตนโกสินทร์	98
ผู้หญิงไทยยุคสมัยปลายรัตนโกสินทร์ (ต้นรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา)	99
การเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อสิทธิและเสรีภาพของผู้หญิงในประเทศไทย	100
วาทกรรมเพศสภาพทางสังคม กับ พัฒนาการของละครโทรทัศน์ไทย	103
ปรากฏการณ์ร่วมสมัยของการเมืองเรื่องเพศสภาพและการเคลื่อนไหวทางสังคม	105
5 กระบวนการและพลวัตการสร้างภาพตัวแทนผู้หญิง	110
ภาค 1	
การประกอบสร้างความหมายภาพตัวแทนผู้หญิง	
มิติเชิงองค์กร และสถาบัน	112
โครงสร้างอำนาจ ปริณิคมของการปฏิสัมพันธ์ภายในองค์กร และกระบวนการ gatekeeping ของกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์	112
ยามเฝ้าประตู	123
บริบททางธุรกิจของอุตสาหกรรมการผลิตละคร	125
มิติเกี่ยวกับผู้ชมในจินตนาการ	128
มิติเกี่ยวกับบรรทัดฐานในการทำงานของกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์	133
มิติทางสุนทรียะ	136
ภาค 2	
ลักษณะการสร้างภาพตัวแทนผู้หญิงของกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์	138
ลักษณะการสร้างความหมายภาพตัวแทนผู้หญิงโดยการยอมยกอำนาจในการ กำหนดความหมายให้กับผู้กำกับเพียงผู้เดียว	138
ลักษณะการสร้างความหมายภาพตัวแทนผู้หญิงโดยการร่วมมือ	142

ลักษณะการสร้างความหมายภาพตัวแทนผู้หญิงโดยการตีความหมาย .	143
6 ภาพตัวแทนผู้หญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง “ตม” “หลงทางรัก” และ “กลลวงรัก” ...	149
“ตม”: การพบกันของจุดยืนสตรีนิยมและแนวคิดพุทธศาสนา	149
เนื้อเรื่องย่อ.....	149
ภาพตัวแทนผู้หญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง “ตม”	151
ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้หญิงและอุดมการณ์ทางสังคมของกลุ่ม ผู้ผลิตละครโทรทัศน์เรื่อง “ตม”	168
“หลงทางรัก”: การผลิตซ้ำตัวบทแห่งชนชั้น	179
เนื้อเรื่องย่อ.....	179
ภาพตัวแทนผู้หญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง “หลงทางรัก”	180
ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้หญิงและอุดมการณ์ทางสังคมของกลุ่ม ผู้ผลิตละครโทรทัศน์เรื่อง “หลงทางรัก”	185
“กลลวงรัก”: ภาพตัวแทนผู้หญิงจากการประกอบสร้างของผู้ผลิตละครเพศที่สาม	189
เนื้อเรื่องย่อ.....	189
ภาพตัวแทนผู้หญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง “กลลวงรัก”	191
ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้หญิงและอุดมการณ์ทางสังคมของกลุ่ม ผู้ผลิตละครโทรทัศน์เรื่อง “กลลวงรัก”	193
7 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	198
บทสะท้อนต่อข้อค้นพบเชิงทฤษฎี และวิธีวิทยา.....	199
การประกอบสร้างภาพตัวแทนผู้หญิง: อำนาจกับความรู้ และ Disciplinary Power กับการต่อรอง ต่อต้าน/ขัดขึ้นสู่การเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่.....	199
การประกอบสร้างภาพตัวแทนผู้หญิงของกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะพื้นที่ ใหม่ของสตรีนิยม.....	201
ข้อท้าทายในการประยุกต์ใช้วิธีวิทยาและญาณวิทยาสตรีนิยม	201
การร่วมสร้างความรู้ระหว่างผู้ศึกษา และผู้ถูกศึกษา.....	202

ข้อค้นพบสำคัญจากการวิจัย	202
ข้อจำกัดในการศึกษา	208
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	208
บทสรุป	209

ภาคผนวก

ก. ตัวอย่างจดหมายขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล.....	212
ข. การเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์กับกองถ่ายละครโทรทัศน์เรื่อง “ต้ม” “หลงทางรัก” และ “กลลวงรัก”	214
ค. ผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ลุ่มลึกจากละครโทรทัศน์เรื่อง “ต้ม” “หลงทางรัก” และ “กลลวงรัก”	217
ง. ตัวอย่างประเด็นสำหรับคำถามในการสัมภาษณ์.....	220
จ. ลักษณะการใช้พื้นที่สาธารณะจริง เช่น ตลาดในการถ่ายทำละครโทรทัศน์เรื่อง “หลงทางรัก”	222
บรรณานุกรม	223